

betiellig til at troe; at en af Forklaringerne til de forholdsviis ikke ubetydelige Overtskud, der synes at være tilstede ved de bestaaende Anstalter hos os, ligger i saadanne Held, der have været til Gunst for Anstalterne i de forløbne Aar. — Det er ifølge det Udviklede, som sagt, af den meest afgjørende Betydning for slige Anstalters sikke Udvikling i Tidens Løb, at saadanne specielle og fuldstændige Opgjørelser foretages fra Tid til anden. Det ville vi nu sikke os ved at vedtage det subsidiaire Forslag. Ved det subsidiaire Forslag vil vel ikke Alt opnaaes, hvad jeg troer vilde være rigtigt, thi det maatte isaafald gaae ud paa, at der fremtidig bestandig skulde finde liggende Afslutninger Sted efter en vis Række af Aar. Men vi ville dog ved det opnaae, at der nu, efter en passende Tid, nemlig efterat Anstalterne have bestaaet i 25 Aar og lidt over for nogle af dem, vil finde en fuldstændig Opgjørelse Sted, hvorved vi efterhaanden ganske nøie ville faae at see, hvorledes det virkelig forholder sig med den pligtige Afdeling af Interessenterne i Livrenteanstalten, med de frivillige Interessenter i samme og med Livsforfikkingsanstalten, og ligeledes ville vi derved, hvad det ærede 7de Medlem for Kjøbenhavn (David) væsentlig desidererer — og hvori jeg kan ganske slutte mig til ham — sikke os Muligheden for Fremtiden af en Opgjørelse for de frivillige og de pligtige Interessenter særskilt. Jeg skal derfor meget tilraade Thinget at vedtage det subsidiaire Forslag; jeg stemmer derimod imod det principale.

Finantsministeren: De ærede Medlemmer, der have talt til Gunst deels for det principale, deels for det subsidiaire Forslag til § 1, have efter min Mening skabt et Moment tilside, som jeg finder mig forpligtet til at drage frem, fordi dette Moments Tilstedeværelse efter min Overbevisning indeholder en væsentlig Grund til, at jeg maa modsætte mig baade det principale og det subsidiaire Forslag. Man har fra den anden Side sagt, at man ikke vilde indlade sig paa den rettlige Side af Spørgsmaalet, men ikke desto mindre har man dog i Viskeligheden indladt sig paa den. Naar jeg modsætter mig begge disse Forslag, da er

det nemlig blandt Andet, fordi der bagved dem ligger skjult et Forbehold for de nuværende Interessenter om i sin Tid at faae en Andeel i Anstaltens Overtskud, et Forbehold, som jeg ikke paa nogen Maade kan erkjende er berettiget. Den nuværende Anstalt er hverken en Contingent eller et Actieselskab, men den er en for Statens Regning og dens Risiko drevet Anstalt, og det Overtskud, som nu er tilstede, er altsaa efter min Formening Garantens Fortjeneste, som Interessenterne ikke paa nogen Maade ere berettigede til at disponere over. Eigesaa lidt som jeg kan see, at der er nogen retlig Aldkomst for de Paagældende til Overtskudet, eller at der vilde være nogen praktisk Mulighed for dem til i modsat Fald at gjøre deres formeentlige Ret gjældende til Andeel i Overtskudet, ligesaa lidt kan jeg med den sidste ærede Tale see, at der er nogen somhelst Villighed tilstede ligeoverfor Interessenterne for at indrømme dem nogen Andeel i Overtskudet (Andræ: Det har jeg heller slet ikke sagt!). Så, saa beder jeg om Undskyldning; saa har jeg misforstaaet det ærede Medlem. Interessenterne have i ethvert Tilfælde kun Ret til at fordræ, at de Forpligtelser, som Staten har paataget sig ligeoverfor dem, fyldestgøres, og der har aldrig været budt dem anden Sikkerhed derfor end netop den Garant, som Staten yder. — Men staaer det fast, at der ikke fra nogen anden Side kan gjøres Fordring paa at disponere over det Overtskud, der nu er samlet, saa forekommer det mig ogsaa, at det er fuldt berettiget af Staten at benytte dette Overtskud til at tjene som en Reservecfond for Anstaltens Udvikelse, hvorved man deels sikker sig imod, at Garantien muligen kan komme til Anvendelse paa enkelte Punkter, og deels gjør det muligt at etablere en Anstalt, som maaskee i Villighed neppe finder sin Mage. Man sættes derved istand til at byde saadanne Foll, som maaskee ikke hidtil have tænkt derpaa, fordi det var for dyrt, altsaa — lad mig bruge dette Udtryk — de Smaa i Føllet, en Opfordring til og en Anviisning paa ved Selvhjælp at sikke sig selv i deres Alderdom og deres Efterladte efter deres Død en Understøttelse. — Det ærede Medlem, som sidst satte sig,